

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

חסד חיובי או שלילי

מידת החסד היא מידה נפלאה. חֲבֵרָה שבנויה על נתינה היא החברה המתוקנת ביותר, וכיף לחיות בה. אדם שזכה להגיע למידה זו, דומה במעשיו לאברהם אבינו. במקורות המילה 'גדול' מפורשת כחסד. אברהם אבינו נקרא 'האדם הגדול בענקים' בגלל הכנסת האורחים שלו, כאשר אהלו היה פתוח תמיד לארבעה כיוונים. מידה זו של חסד שנקראת 'גדולה', אסור שתחרוג מהמסגרת ולהיות יותר מדי גדולה, מפני שהיא עלולה לגלוש מחסד חיובי לחסד שלילי. הנתינה היא מידה טובה כאשר היא מוגבלת עד קו מסוים. נתינה בריאה היא נתינה עם קווים אדומים. כשהקווים האלו נפרצים, הנתינה הופכת להיות הרסנית ופוגעת, וגורמת לנזקים עצומים.

חז"ל מסבירים שהמידות כגון: 'מידת החסד', 'מידת הענווה', 'מידת הגבורה', נקראים בשם 'מידה' כי צריך להשתמש בהם במידה הנכונה. גם מידת החסד צריכה הגבלה. לדוגמה, אחד שהולך בכל לילה לתקן דברים אצל השכנה... זהו חסד שלילי.

דוגמא נוספת, כשאמא רואה שבנה התחבר עם ילד שמקלקל את הבן, היא צריכה לחתוך את הקשר, ולהפסיק את ההטבה, כדי שהילד ההוא ייפרד מבנה. אם היא תמשיך לארח את אותו ילד ולהשפיע עליו חסד, הוא ימשיך לבקר את אצל בנה, ובנה יתקלקל יותר. 'רחמנות' במקרה כזה היא 'אכזריות' לבן שלה.

גם אדם שכל היום עוזר לאחרים, יהיה בסופו של יום חלש, עייף, ולפעמים גם עצבני, ובגלל זה לא תהיה לו התייחסות נאותה לבני משפחתו. נמצא שהחסד עם האחרים בעוכריו.

זאת ועוד, כשהתורה מפרטת את איסורי העריות, כלומר, עם מי מותר להתחתן ועם מי אסור, אנו מוצאים שבאמצע הדברים כתוב: "חסד הוא...". ולכאורה מה הקשר בין 'חסד' לבין איסורי עריות? כתב הרב דסלר שאדם שגומל חסדים ללא הגבלה, יכול להגיע בסופו של דבר לפריצת גדר העריות. שכן הפסולת של החסד היא גילוי עריות. כלומר, אין נתינה והתמסרות גדולים יותר מאשר ענין האישות. לכן כאשר יש צורך להגביל את החסד ולא מגבילים אותו, במקרים מסוימים, הדבר עלול להוביל לפריצת כל הגדרים ואפילו לאיסורי עריות.

נמצאנו למדים שהסמן הקיצוני השלילי של מידת החסד הוא התמסרות אסורה.

פרשת השבוע

ערי מקלט

"...תְּהִינָה שְׁשֵׁי־הָעָרִים הָאֵלֶּה לְמַקְלָט לְנוֹס שָׁמָּה פְּלִמְפֵּה־נֶפֶשׁ בְּשִׁגְגָהּ" בפרשתנו אנו נתקלים בסוגיא ושמה - רוצח בשגגה. התורה מסבירה לנו באיזה אופן אדם יכול להרוג נפש בשגגה. אחד האפשרויות היא ששני אנשים יצאו ליער לחטוב עצים בגרזן, אחד מהם לא בדק טוב את העץ שהגרזן אחוז בו, ונשל הגרזן וכגע בחברו ומת חברו. לזה יקרא רוצח בשגגה. השוגג הזה נמצא בסכנה של פגיעה מצד גואל הדם כמו שכתוב בפסוק: "גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ..." כלומר גואל הדם שהורג קרוב משפחתו של הנרצח בשגגה, נכנסת בו רוח נקמה להרוג את זה שהרג בשגגה. מהי הרוח הזאת?

כותב הרב אליהו דסלר זצ"ל שהרוצח בשגגה יש עליו קצת טענה למה לא בדקת את הגרזן לפני שהנפת אותו? או למה זרקת אבן למקום שיש שמה אנשים? השוגג הזה מורה שאין לו כל כך ערך לחיי אדם והדבר גובל ברשלנות! לכן גואל הדם שיחם לבבו יכול לפגוע בו בחזרה. אחאב מלך ישראל חמד לו את כרם נבות היזרעאלי וביקש ממנו למכור או לתת לו את הכרם. נבות סירב, ואיזבל אשתו של אחאב שכרה שני עדי שקר שיעידו לפני הסנהדרין - שנבות קילל אלוקים ומלך. ובאמת כך הם עשו ונמצאה עדותם מכוונת ונהרג נבות על פיהם. ואז איזבל הורתה לבעלה קום ותירש את כרם נבות וכך הוא עשה. והנה פרצה מלחמה בין ישראל לארם, אמר הקב"ה בשמים - מי יקום ויפתה את אחאב שיצא למלחמה ויפול בחרב ארם. "וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֵד לְפָנַי ה' וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתְּנֶנּוּ." אמר לו הקב"ה במה תפתנו? אמר לו הרוח - "אֶצְא וְהִייתי רוּחַ שֶׁקֶר בְּכִי פְלִי נְבִיאִיו". גילו לנו חז"ל שהרוח הזאת היתה הרוח של נבות היזרעאלי שלא שקטה ולא נחה עד שנקמה מאחאב שבסופו של דבר יצא למלחמה ונפל בקרב.

וכתב הרב דסלר שח"ו שהתורה התירה את הרצועה לחמומי מח לפגוע באנשים שהרגו בשוגג. אלא גואל הדם הזה נכנסה בו רוח הנרצח כמו שרוחו של נבות נכנסה בפי נביאי השקר של אחאב כדי לפגוע בו. ורוחו של הנרצח לא נרגעת ולא מתפייסת זמן רב, שהרי סוף סוף היתה כאן רשלנות מצד האיש הפוגע. ולכן הרוצח בשגגה גולה לעיר מקלט ושם כבר לא יכול גואל הדם לפגוע בו. ועד מתי יישב בערי מקלט? עד מות הכהן הגדול. ואחד הסיבות לכך הוא - שכהן הגדול הוא מזרעו של אהרן שאוהב שלום ורודף שלום, כאשר הוא נפטר עולה נשמתו של הכהן רודף השלום ומפייסת את רוחו של הנרצח בשגגה, ואז כבר גואל הדם לא יחם לבבו ויכול הרוצח בשגגה לצאת מעיר המקלט לחופשי. בימים אלו של "בין המיצרים" צריכים אנו להתחזק בקשר שבין אדם לחברו ולהשתדל רק להיטיב עם החברים ולא לפגוע בהם אפילו בשגגה, ואם העלבנו בטעות ובלי כוונה נשתדל לפייס את חברנו עד שישכח מליבו את הצער שהיה לו. ובזכות זה נזכה לתקן עוון הבית השני - שנאת חינם, ונזכה לבניין בית מקדשנו מתוך אהבת הזולת במהרה בימינו - אמן!

בברכת שבת שלום - אבנר קוזאס

דיחה

בדואי מהמדבר נכנס לתוך מונית בלונדון. באמצע הנסיעה ביקש הבדואי: "תכבה בבקשה את המוזיקה. לפי הדת שלי אסור לשמוע מוזיקה. כי בתקופת הנביא לא היה מוזיקה. ובמיוחד לא היה מוזיקה מודרנית. שזה אב החטאים!" הנהג כיבה את המוזיקה ולאחר כמה דקות עצר את הרכב ופתח לבדואי את הדלת. הבדואי: "מה אתה עושה?" הנהג: "בתקופת הנביא לא היו מוניות. לך תחכה לגמל...!"

"על ידי התבוננות בטבע ובמעשה בראשית זוכה האדם להתחדשות" (רבי נחמן מברסלב)

פתגם השבוע

אהבת חברים

יעזבו את המשחק. לא צריך להיכנס לדיונים מי תפש, מי התחיל, כי לפעמים דיון כזה לא יסתיים לעולם. אפשרות נוספת היא לקרוא לאחד מהילדים לבא לעזור למשל בהכנת עוגה, או סלט ואז כשהדבר כבר יותר מעניין מסתם משחק אחד הצדדים ירפה ותמנע מריבה. פעולות כאלה צריך לנקוט בשעת הלחץ והוויכוח. אבל בשעת השקט כשכולם נינוחים נשריש בהם את מידת הוותרנות על ידי סיפורים. שעת סיפור פעם ביום זה מצרך מבוקש מאוד בסדר יומנו הלחץ והעמוס. לקרוא להם על - אני גדול! אני גדול זה לוותר, זה לעזור לאמא, זה לשמוע בקול ההורים. סיפורים שעוסקים בחברות, ווותרנות, ועזרה. אז הילדים מכנימים פנימה את מידת הוותרנות והסבלנות ואהבת החברים. ובבוא העת כאשר שניהם שוב ירוצו לכדור או למשחק ויתחילו לריב, נאמר להם - מה למדנו בסיפור?? מיד, הידע שהם רכשו יצוף ויעלה ואז תמנע המריבה. לסיום נאמר שאפשר גם לתגמל על ויתור ולעודד את הילדים שלא להיכנס למריבות.

בימים אלו של בין המיצרים טוב לעבוד עם הילדים בנושא - בין אדם לחברו. הרבה ילדים מתקוטטים ומתווכחים - "זה שלי, זה לא שלו..." והורים רבים שואלים האם כדאי לתת להם לריב ולהסתדר לבד או להתערב? אני תמיד עונה להורים בתשובה חד משמעית - צריך להתערב! אסור לתת לילדים לפתח שנאה אחד כלפי השני שגוררת בסופו של דבר למכות ואלימות. הדבר נכון בעיקר בדורנו דור של - "חוצפא יסגא" שעוצמת התגובה בין הילדים לבין עצמם היא חזקה מאוד. לכן כששני אחים רבים על כדור או משחק ושניהם רוצים **דווקא** את אותו משחק. צריך לומר להם - מי מוותר? אני רוצה לראות מי כאן הוא **הילד הגדול**. בדרך כלל הם יעזבו את המשחק שניהם בפעם אחת. וכל כך למה? מפני שהכנסנו בשאלה את המילה - "מי הגדול"? וכמובן ששניהם רוצים להיקרא "גדול" אז מיד שניהם ויתרו

סיפור לשבת

הכנסת כלה

פנה אלי אותו זקן ירושלמי ואמר לי - הכלה הזאת שנישאת עתה בזכותך, של ההורים הללו שקבלו את ילדיהם בדרך נס - היא הילדה ה-13 ומי יודע איזה זכות יש לך, ואיזה דברים טובים מזמינים לך מן השמים.

לא עבר זמן רב ודבריו של אותו זקן התגלו כנבואה ממש, לאחר כמה שנים מחתונת היתומה, ממשיך הגביר לספר, תקפה אותי המחלה הנוראה רח"ל, והחילותי בסבב נדודים בחו"ל כדי לעבור ניתוחים, הניתוח הצליח אך כעבור שנה התגלו בגופי גרורות מהמחלה, ומצבי הפך להיות קשה יותר.

כאשר הגעתי לארץ להתייעץ עם הר' פירר - יו"ר "עזרא ומרפא", הוא יעץ לי לטוס לחו"ל ולהינתח שנית אצל רופא מסוים, הפעם הציע הר' פירר לשלוח את אחד מהמתנדבים בארגון שלו, שילווח אותי ויסייע לי בבית החולים בחו"ל.

בהגיע יום הטיסה, בדרכינו לשדה התעופה, שאלתי את אותו מלווה איך קוראים לו, והוא השיב לי, אני אחיו של החתן שנישא לכלה היתומה שזכית לסייע לה בחתונתה, הייתי בהלם והבנתי מיד ששיגרו לי רמז מהשמיים שאצא בשלום מהמחלה בזכות המצוה שעשיתי.

והנה, מסיים הגביר את סיפורו עברו שנים מהניתוח, וב"ה אני בריא ושלם, ואין לי ספק שבזכות הכסף שתרמתי לכלה היתומה הצלחתי לנצח את מלאך המוות ולהישאר בחיים.

(עין חמד)

סיפר רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: נכנס לביתי גביר מכורסם וכך מספר לי: לפני שנים באו אלי שליחי מצוה ובקשוני לתרום לנישואיה של כלה יתומה שמשפחתה נמצאת במצב קשה, השתכנעתי, ולקחתי על עצמי את כל הוצאות החתונה. בהגיע יום החתונה נסעתי להשתתף בשמחה ולפתע ניגש אלי אחד מזקני ירושלים ואומר לי, היתה לך זכות לתרום לכלה יתומה זו וברצוני לספר לך על ההיסטוריה של משפחה זו:

הם היו עשירים מאד וביתם פתוח לרווחה, אך במשך שנים לא התברכו בילדים, והנה כשהגיע הגאון מטשיבין זצ"ל לארץ ניגש אבי המשפחה לבקש את ברכתו של הרב לזכות בזרע של קימא, אני מוכן לברך אותך אמר הגאון אך דע לך שאם ברצונך להתברך בבנים ייקחו ממך את העשירות, לא תוכל לזכות בשני הדברים גם יחד.

הבעל השיב מיד שהוא מוותר על העשירות, ושאיפתו היחידה היא לזכות בבנים, ואכן הגאון מטשיבין ברכו, ולתקופת השנה נולד לו הילד הראשון, ולאחר מכן השני והשלישי והרביעי, כמובן שגם 13 ילדים, ובלי עין הרע הברכה נתקיימה ונולדו לו הברכה השניה נתקיימה והוא ירד מנכסיו, ונותר בערום ובחוסר כל.

אותו גביר שהגיע אל הר' זילברשטיין מספר, שבשלב זה

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי עם הרב אבנר קוואס שליט"א ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39

לימוד מקצועי ומעמיק המקיף את תחומי התא המשפחתי עם הרב אבנר קוואס ומרצים מנוסים נוספים

תעודה תינתן בסיום הקורס

אין זוג לא מוצלח - יש זוג לא מודרך חדש - ארגון 'ביתנו החדש' פותח את שערי לימודי מנחי נישואין ומשפחה

כשמדובר בשלום בית לומדים מהמומחים ביותר לפרטים והרשמה 1599-59-59-39 שלוחה 4

